

Gongora maculata

ORCHIDEEËN

Kring NO-Brabant

juni 2014

ORCHIDEEËN WUBBEN

Groot assortiment Orchideeën en Tillandsia's

Botanische orchideeën, de meeste uit zaad gekweekt; en hybriden

- Oppetmaterialen
- Diverse soorten meststoffen
- Gewasbeschermingsmiddelen in kleinverpakking

Prijlijst schriftelijk aanvragen

Openingstijden: maandag t/m zaterdag van
10.00 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 18.00 uur

Tolakkerweg 162
3739 JT Hollandsche Rading
Telefoon: 035-5771222 – Fax: 035-5772103

Orchideeënkwekerij

J. van der Linden
Engsteeg 2 te Brakel
Telnr: 0418-671686

www.orchideeenvdlinden.nl

Openingstijden:

**van maandag t/m donderdag graag even bellen voor u ons een bezoek brengt
i.v.m. eventuele afwezigheid
Vrijdag en zaterdag zijn wij open van 10.00 tot 17.00 Zondagen en feestdagen
zijn wij gesloten**

UITNODIGING

KRINGAVOND VRIJDAG 20 JUNI

in buurtcentrum Kadans

St Jozefstraat 1, 5684TS Best (tel. 0499-371783)

aanvang 20.00 uur

Lezing Cymbidium

Komende kringavond gaat Joh Esseling ons van alles vertellen over Cymbidium. Vroeger een echte leverancier van snijbloemen, maar er zijn ook hele mooie botanische soorten. Daar zullen we vanavond van alles over te weten komen!

Gongora galeata (foto Henk Smouter)

Zoals iedere kringavond is er Orchideeënshow en -keuring , plantenverkoop, materialen verkoop, de bibliotheek, de bar, de verkiezing en huldiging van de 'Mooiste Plant van de Maand' en natuurlijk de verloting.

WERKGROEP 'KWEKEN LEER JE VAN ELKAAR'

De volgende bijeenkomst van de werkgroep "Kweken leer je van elkaar" is pas op dinsdag 2 september. De komende maanden houden we hier dus een pauze. Het programma wordt tzt bekendgemaakt

Plaats: Kadans, zaal Sleutelbloem, St Jozefstraat 1, Best

NIEUWS VAN HET BESTUUR EN DE REDACTIE

Gezien de opkomst lijkt juli of augustus niet de vakantiemaand maar de maand mei. Hoewel het thema van de avond kennelijk niet tot ieders verbeelding sprak, was de introductie van Jos Janssen zeer verhelderend en ook heel interessant.

Hier werd de inhoud van het "keurmeesterschap" zeer duidelijk.

Het was dan ook duidelijk wat voor een problematiek de keurmeesters hebben op een clubavond om binnen een gestelde tijd een hoeveelheid, 20 tot 70, planten te keuren.

Het is makkelijk gezegd om na de pauze de gordijnen maar te sluiten zodat de avond zijn vervolg kan krijgen en de keurmeester(-essen) hun werk af kunnen maken. Vergeet echter niet dat ook zij geïnteresseerd zijn in de spreker/presentatie van die avond. Door die keuringstijd te beslechten zijn meerdere keurmeester(-essen) nodig, dus.... meld je aan en vergroot je kennis.

Het is gek, maar een meer gehoorde opmerking van die avond was toch....."Het is voor herhaling vatbaar".

Dit doet de keurmeesters deugd. Het was ook hartstikke leuk.

Het Bestuur.

WEBSITE

Het adres van onze website: <http://www.orchidee-brabant.nl>,

Ideeën en aanvullingen blijven altijd welkom.

JAARPROGRAMMA 2014

---

20 juni	Lezing Cymbidium door John Esseling
18 juli	Lezing vermeerderen orchideeën door Folbert Bronsema
augustus	Vakantie
19 september	Lezing, nog niet bevestigd
17 oktober	Veiling
21 november	lezing Paphiopedilum door Jan Evers
december	Eindejaarsbijeenkomst, plaats en tijd nog onbekend

NB: de vakanties zijn weer "normaal" dit jaar, dus dit jaar is augustus weer de vakantiemaand

---

WEER EENS: GONGORA

Waarom het geslacht *Gongora* al jaren tot mijn favorieten behoort? Omdat ze zo lang bloeien? Nou nee. Omdat het zulke makkelijke planten zijn? Helemaal nee. Omdat ze mooi zijn? Vind ik wel,

maar ieder zijn smaak. Omdat ze lekker ruiken? Moet je mij vrouw eens vragen! Wat is dan de aantrekkingskracht van dit geslacht?

Enkele bloem van *Gongora grossa*

Buiten kijf staat dat een enkele bloem van een *Gongora* uiterst spectaculair is om te zien en evolutionair gezien in hoge mate is aangepast aan zijn specifieke bestuivers.

Het is natuurlijk niet voor niets dat ze in de classificatie van de orchideeënfamilie zijn samengebracht in een groep (subtribus) met geslachten als *Stanhopea*, *Embreea*, *Cirrhoea*,

Pahinia en *Acineta*, allen geslachten met een hoogst gespecialiseerde bloembouw.

En wat helemaal aantrekkelijk is: je hebt zo zeker 30 bloemen op een bloemstengel zitten! Als het helemaal meezit heb je een plant met 25 bloemstengels. Dat is een orchideeënsow op zich!

Dat heb ik dus een keer meegemaakt, met een *Gongora grossa*

Gongora grossa
(foto HS)

Het kenmerkende van dit type *Gongora* (waartoe ook *G. quinquinervis* en *G. bufonia* behoort) is dat de bloeiwijzen zich tamelijk gelijkmatig ontwikkelen. Lange hangende takken waarop de knoppen zich langzaam opvullen om dan nagenoeg op hetzelfde moment allemaal tegelijk open te gaan, in ieder geval die aan een bloeistengel. Tussen afzonderlijke bloemstengels mag er een dag of wat verschil tussen zitten, maar meer ook niet. Ik moet zeggen dat het wel spannend was om deze ontwikkeling te volgen, vooral omdat het om zo'n grote plant ging. En toen het dan eindelijk zover was! Enorm, wat een geweld, wat een spektakel en vooral: wat een geur! Op zich is *Gongora grossa* een soort die best lekker ruikt, maar dan met mate zal ik maar zeggen. De intense geur die al die ruim 700 bloemen afgaven wist zelfs door de kieren van de dichte deur naar mijn werkkamer door te dringen. Maar eenmaal in de kas, nou ja, niet te beschrijven. Te veel van het goede. Ik weet nog goed dat ik hem met veel moeite in de auto heb gelegd om mee te nemen naar de kringavond. Een hachelijke onderneming die uiteraard een paar bloemstengels kostte en mij hoofdpijn. Een uurtje opgesloten in de auto met je favoriete *Gongora*...Maar goed, het was de moeite waard en hij werd ook nog eens de plant van de maand, dus daar doe je het voor nietwaar?

Jammer genoeg viel er niet lang te genieten van de bloemen, al na een dag of drie (ook een beetje afhankelijk van de temperatuur) begonnen de bloemen al te verwelken en na een dag of vijf was de plant volledig uitgebloeid. Overigens vermoed ik sterk dat het vervoer er geen goed aan gedaan heeft. In andere jaren heb ik toch wel zeven tot tien dagen van de bloemen kunnen genieten. Vervolgens kon ik dus weer van voren af aan gaan beginnen, want vanaf dat moment besloot mijn *Gongora* dat het wel genoeg geweest was met de groei. De plant moet een enorme opdonder hebben gehad om met zo'n geweld te gaan bloeien. De energie die daar in is gaan zitten! In ieder geval: wat gebeurde er? Er kwamen dat jaar geen nieuwe scheuten bij, althans: niet in de zomer. Wat er wel ontstonden: heel veel kleine scheutjes in de winter, waarvan zeker de helft spontaan wegrotte. De hele plant was van slag. Ik heb het een seizoen aangezien en kwam maar tot een remedie: het mes erin, opdelen, al die kleine scheutjes eraf, en opnieuw beginnen. En dat gaat nu goed. Zo langzamerhand begin ik weer een plant van formaat te krijgen, die op een dag weer net zoiets moet (gaat!) worden als de vorige. Heeft zoiets aantrekkingskracht? In zekere zin natuurlijk wel, maar je moet wel op mislukkingen zijn voorbereid. Er kan van alles

misgaan met de kweek van *Gongora*. Een van de meest aansprekende voorbeelden is natuurlijk de bijzondere gevoeligheid van de (zachte) bladeren voor het ontstaan van bladvlekken. Slechts zelden zie je een *Gongora* met egaal groen blad. Er zit altijd wel een bruine punt aan, of het blad zit vol kleine bruine vlekken. Heb je spint? Ze zitten het eerst op *Gongora*. Sproei je met (te koud?) water? *Gongora* is het gevoeligst. Geef je teveel mest? *Gongora* heeft bruine punten. Water in de scheut? Weg scheut. Te droog? Bladeren geel. Nattigheid op de knoppen? Massale knopval. Verplaats je een bloeiende plant? Binnen een paar dagen uitgebloeid. En zo kun je nog wel even doorgaan. Het moeten deze ontmoedigingsfactoren zijn die het kweken tot een uitdaging maken, want als alles klopt en je kunt dit een aantal jaren volhouden dan is de beloning groot. Bewust heb ik in dit stukje eens niet geschreven over de meest geschikte manier van kweken of over de aanbevelingen die je in de literatuur tegenkomt. Je kunt ze volgen en het gaat mis of het gaat goed is mijn ervaring. Een ding is wel zeker: ze kunnen slecht droogte en kou verdragen, vooral als ze groeien moeten ze onbelemmerd water en voeding hebben zodat ze ongestoord

kunnen doorgroeien. In de praktijk betekent dit veel dompelen, bij voorkeur elke keer in een verdunde mestoplossing.

Voor wie het eens wil proberen met dit geslacht is *Gongora galeata* de bekendste en een aanrader (zie foto blz 1.) Met deze plant gaat het minste mis. De bloemstengels zijn vrij kort en hangen rondom de lattenmand in aantrekkelijke trossen naar beneden. De plant geurt werkelijk heerlijk en de bloemen zijn voor een *Gongora* vrij langlevend (ruim een week). Pas wel op met slakken, want die zijn verzot op de bloemen! De bloemen van deze soort zijn vrij vlezig, wat je ook tegenkomt bij soorten als *G. hennisiana*, *G. truncata* (heel mooi!) en *G. armeniaca*. *Gongora*'s met zeer lange bloeiaren zijn de eerder beschreven *G. grossa*, *G. quinquinervis*, *G. maculata* en *G. bufonia*. Deze soorten hebben zeer ranke, op vogeltjes lijkende bloemen. Voor mij zijn deze laatste de mooiste, maar wel de lastigste soorten. Er zijn zo'n 25 soorten *Gongora*, ze zijn inheems in de tropen van Amerika en komen voor van Mexico tot in Brazilië.

Ik zou zeggen: succes!
Henk Smouter

BLETILLA STRIATA

Het geslacht Bletilla is inheems in China, Vietnam en Japan. Bletilla wordt ook wel Bletia genoemd. Het zijn aardorchideeën met bolvormige onderaardse knollen en langwerpige, opvallend geplooiëde bladeren, die doen denken aan een miniatuur gladiool. Er zijn zeker zes soorten bekend, maar alleen Bletilla striata komt in aanmerking voor de tuin. Het is een schitterend en heel lang (juni-juli-augustus) bloeiende plant. De bloemen zijn gewoonlijk lichtpaars,

maar er is ook een witte variant. Ze staan met drie tot vijf bijeen op een lange stengel.

De knollen kunt u het best in het voorjaar planten in goed doorlatende, vochthoudende, humusrijke grond, die bovendien wat klei moet bevatten. Ze kunnen zowel in de volle zon als in de halfschaduw worden gekweekt. In ons klimaat kunnen ze prima overwinteren, mits ze afgedekt worden met een flinke, dikke laag blad. Ideaal is rond de afgestorven plant een kistje zonder bodem te zetten en dan de binnenruimte op te vullen met blad en het geheel af te dekken met een glasplaat.

Bletilla's breiden zich in de loop der jaren vanzelf uit en bovendien kunt u ze vermeerderen door de kluwen knollen in het voorjaar te scheuren. Het is een zeer rijk bloeiende plant en bovendien hoe ouder de pol hoe rijker hij bloeit!

uit het blad van KMTuinbouw en Plantkunde afdeling Oss

PLANTENKEURING MEI 2014

Categorie

beginners/jugdleden

Fam. Teurlinx	
Mystacidium braybonae no 1	8,3D
Mystacidium braybonae no 2	8,2D
Vanda rothschildianum	8,1D
Stelis itatiayae	7,7D
Ascocenda somsri nugget	7,7D
Vascostylis thai sky blue cean	7,6D
Phalaenopsis limoen groen	7,1

Huub Boesten	
Phalaenopsis hybride	7,7D

Categorie gevorderden

<u>Kees v.d. Wittenboer</u>	
Dendrobium farmeri	7,9

Ron Bruinshorst	
Phalaenopsis hybride	7,7

<u>Simon Faro</u>	
Cypripedium ulla silkens	8,0

Categorie superkwekers

Frans Blom	
Bulbophyllum eberhardtii	8,7D

Jo van Hoof	
Epidendrum brachystele	8,3

Plant van de maand mei is geworden: ???????????? Gefeliciteerd in elk geval!

Ik heb geen gegevens doorgekregen, dus dat houden jullie nog tegoed

---

AGENDA 2014

Voorlopig even niets

BEREIKBAAR

voorzitter	Huub Boesten	06-53258929	voorzitter@orchidee-brabant.nl
secretaris	Gerard de Puit	0499-373816	secretaris@orchidee-brabant.nl
penningm.	Koos de Wit	073-5321664	penningmeester@orchidee-brabant.nl
bibliotheek	Jan Evers	0413-367362	bibliothecaris@orchidee-brabant.nl
evenementen	Wim Crins	06-83365414	activiteiten-2@orchidee-brabant.nl
activiteiten	Sjors Teurlincx	06-23250947	activiteiten-1@orchidee-brabant.nl
kringblad	Henk Smouter	06-54288252	redacteur@orchidee-brabant.nl
potmateriaal	Henk de Wit	073-5321664	jfgdewit@home.nl
kweekgroep	Gerard de Puit	0499-373816	secretaris@orchidee-brabant.nl
keuring	Jos Janssen	0412-451027	

Kringblad van Orchideeën Vereniging NO-Brabant.

Jaargang 32 nr. 6, juni 2014

Redactie: Henk Smouter. Email: redacteur@orchidee-brabant.nl

Advertenties: Koos de Wit, tel 073-5321664

Drukwerk: RICOH, DAF, Eindhoven

Verzending: Huub Boesten

Aan dit nummer werkten mee: Henk Smouter, Wim Crins, Huub Boesten

Lidmaatschap: Contributie per jaar voor de Kring € 23,- tnv Orchideeënkring NO-Brabant te Nuland, IBAN NL65 INGB 0003 2683 32.

Kring NO-Brabant is één van de 20 kringen binnen de Nederlandse Orchideeën Vereniging (NOV).

Tuincentrum Overvecht Boxtel

Vuurijzer 4 (A2 - afslag 25)

Bezorgtijden:

- voor de middag tussen 10:00 en 12:00 uur
- na de middag tussen 14:00 en 16:00 uur
- late namiddag tussen 16:30 en 19:00 uur

Geopend:

• Maandag	13:00 – 18:00 uur	• Donderdag	9:00 – 20:00 uur
• Dinsdag	9:00 – 18:00 uur	• Vrijdag	9:00 – 19:00 uur
• Woensdag	9:00 – 18:00 uur	• Zaterdag	9:00 – 17:00 uur

Nieuwe Hescheweg 7
5342 EB Oss
Tel: 0412-622061
Fax: 0412-636849
E-mail: josina.oss@home.nl